

OKUL AİLE BİRLİKLERİNİN İŞLEYİŞİ, SORUNLARINA İLİŞKİN YÖNETİCİLERİN, OKUL AİLE BİRLİĞİ ÜYELERİNİN GÖRÜŞLERİ

Yrd. Doç. Dr. Eşref Nural
KTÜ Eğitim Fakültesi
esrefnural@hotmail.com

Coşkun Deniz Kaya
Melahat Faraçlar İlköğretim Okulu
coskundenizkaya@gmail.com

Yeşim Kaya
Konyaaltı İlköğretim Okulu
kayayesim07@hotmail.com

Özet

Bu araştırma, ilköğretim düzeyinde Okul Aile Birliklerinin, okulların ihtiyaçlarını karşılayabilmek için sorunlarını, eğitim harcamalarının kimler tarafından karşılanması gerektiği konusundaki görüşlerini, etkinliklerin Okul Aile Birliğine finansal kaynak sağlama amaçlı olmasının ne tür sorunlara neden olduğu konusundaki görüşlerini, Okul Aile Birliklerinin ne tür etkinliklerde bulunması, akademik ve pedagojik çalışmalar için ne tür etkinliklerin yapılmasının fayda sağlayacağına ilişkin görüşlerini, öğrenci ve velilere yönelik etkinliklerin nasıl geliştirilebileceği, Okul Aile Birliğinin çalışma ve görev alanlarında etkinliklerin gerçekleştirilmesinde temel sorun olarak görülen ve acil olarak çözülmesi gereken sorunların tespiti ve çözümüne ilişkin görüşlerini, Okul Aile Birliği üyelerinin toplantılara düzenli olarak katılımını arttırma konusundaki önerilerini, Okul Aile Birliği modeline ilişkin yöneticilerin görüşlerini almak amacıyla yapılmıştır. Bu araştırma, tarama modelinde nitel yöntemle gerçekleştirilmiştir. Araştırma verilerinin toplanmasında görüşme tekniğinden yararlanılmış, Antalya ili Muratpaşa, Konyaaltı, Kepez ilçelerinden üçer okul müdürü, Okul Aile Birliği Başkanları, aynı ilçelerin, Aile Birliğine bakan şube müdürleri, şefler, sekiz il eğitim denetmeniyle görüşülmüştür. Araştırma verileri betimsel analizle çözümlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Yönetici, öğretmen, veli, kaynak, etkinlik.

ACTIONS OF PTA, OPINIONS OF THE PRINCIPLES AND THE MEMBERS OF THE PTA'S ABOUT THE PROBLEM(S)

Abstract

This search is aim to get the opinions of the principles about the problems of the Parent-Teacher Associations(PTA)in primary school level to supply the schools needs,the opinions in order to answering the question of by whom should be provided of the educational expenses,the opinions in order to create the financial sources for the activities of PTAs,determine what type of activites should the pta organise, what type of activites may gain favor for pedagogic and academic studies, how to develop activities that aimed at parents and students, opinions regarding to solving and determination of the issues which are main problems into the realization of the activities in performing the activities of the PTA,the opinions in order to increase the participation of the members of PTA and to get the principles' views about the PTA models.This search realized by using the qualitative method in survey model.Interview technique is used for collecting datas of the search.With the three principles' of the Muratpaşa,Konyaaltı,Kepez counties,the chairmans of the PTAs the

department managers of the same counties who are interested in PTAs, chiefs and supervisor are interviewed. Datas of the search are analysed by using the descriptonal analysis.

Key Words: Princiiple, teacher, parent, source, activity.

GİRİŞ

Problem Durumu

Toplumun kalkınması için gerekli olan insan gücünün eğitimi ilköğretim evresiyle başlar. Bu ilk kademe, çocukların iyi bir vatandaş olması için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazanması ve ayrıca ilgi ve kabiliyetleri yönünde yetiştirilerek hayata ve bir üst öğrenime hazırlanması açısından önemlidir.

Bu noktada, genellikle birbirine karıştırılan ya da yanlışlıkla birbiri yerine kullanılan temel eğitim, ilköğretim ve zorunlu eğitim kavramlarını açıklamakta yarar vardır. Temel eğitim, toplumu oluşturan tüm bireylerin sahip olması gereken bilgi, beceri ve davranışları ifade etmektedir. Bu yüzden bireylerin çevrelerini tanıyabilmeleri, geniş bir dünya görüşüne sahip olabilmeleri, içinde yaşadıkları topluma sağlıklı olarak uyum sağlayabilmeleri, yurttaşlık haklarını kullanmak için gerekli bilgileri edinebilmeleri ve asgari düzeyde temel bilgi ve becerileri kazanmaları için, pek çok ülkede bir hak olarak tanınmıştır.

İlköğretim ise, eğitim sisteminin ilk, orta ve yüksek gibi kademelere ayrıldığı ülkelerde, okul sisteminin yapısını belirlemek amacıyla kullanılmaktadır. Zorunlu eğitim ise, bir yurttaşın belirtilen yaşa geldiğinde yasal olarak görmesi gereken eğitimi ifade etmektedir. Devletin her vatandaşa devamlı yükümlü kıldığı bu eğitim kimi ülkelerde sadece ilköğretimi kapsarken kimisinde ortaöğretimi de içine almaktadır (Gültekin, 1998, s. 73 – 74). UNESCO (2007a) verilerine göre, Ülkelerin zorunlu eğitim süreleri 5-13 yıl arasında değişmekle beraber 198 ülkenin yarısından fazlası 9 ve üstü yıl zorunlu eğitim süresine sahiptir.

Tüm bu sayılan değerler ışığında gelişmiş ülkelerin, zorunlu eğitim sürelerini uzatma ve daha çok sayıda çocuğa daha uzun süre temel eğitim olanağı sağlama eğiliminde olduğunu, buna karşın gelişmekte olan pek çok ülkenin, ilköğretimde çeşitli yetersizliklerle baş etme mücadelesi verdiğini söyleyebiliriz (Kavak, 1997 s. 29 – 30). Küresel düzeyde gerçekleşen konferanslarda eğitimin bir hak olduğu teyit edilerek ilköğretimin zorunlu ve parasız olduğu vurgulanmış olmasına rağmen, ülkemizde eğitime kaynak sağlamada zorlanılmaktadır.

Dünyada eğitime kaynak sağlamada, eğitim gelirlerinin kamu bütçesinden sağlanması yani vergilerle finansman anlayışı, eğitimde parasal kaynakların yararlanan öğrenci ve ailelerden sağlanması yaklaşımı ve bu iki zıt ucu temsil eden eğitimde doğrudan ya da dolaylı olarak yararlanan her kesimin kaynak sağlayıcı olması yani karma finansman anlayışını olmak üzere üç yaklaşım bulunmaktadır. Bununla beraber söz konusu finansman yaklaşımlarının odak noktasında devlet bulunmaktadır. Zira devlet eğitim hizmetlerinin temel sunucusu konumundadır (Tural, 2002a, s. 192 – 193). Ülkemizde Milli Eğitim Bütçesinin, ortaya çıkan ihtiyacı karşılayacak kadar artmadığı görülmektedir. Son yıllarda bütçeden eğitime ayrılan pay rakamsal olarak artmakla birlikte eğitimin milli gelir içindeki payı fazla değişiklik göstermemiştir. Eğitimin içinde bulunduğu sorunların çözümü için ayrılan kaynaklar yeterli düzeyde değildir. Eğitim-öğretimde başarıya ulaşmak isteyen okul yönetimi, uygulanacak olan programda öğretmen kadar anne-babaları da katılımcı hale getirebilmek için, anne-baba ve öğretmen ilişkisine önem vermelidir. Ana-babanın okul etkinliklerine katılımı ile çocuğun eğitime ilgisi ve başarısı arasında doğrudan yüksek bir ilişki olduğu saptanmıştır (Aktana Çelenk, 2003). Türkiye’de ise okul-aile arasında planlı bir iletişim olduğu söylenemez. Bulgulara göre yönetici, öğretmen, okul ve aile arasındaki ilişkiler plansız ve rastlantısaldır (Aslan, 1984, s. 211-212). Türkiye’deki ilköğretim okullarında okul-aile işbirliğinin nitelikli bir biçimde kurulduğunun söylenmesi oldukça güçtür. Doğan tarafından yapılan bir araştırmada okul yöneticilerinin okul-aile iletişimi konusunda ilgisiz ve isteksiz davrandıkları ve yeterli bilgiye sahip olmadıkları sonucu ortaya konulmuştur (Doğan, 1995, s. 11).

Okul Aile Birliği’nin kuruluş amacı ile ilgili mevzuatta şu şekilde belirtilmektedir. Birlik, okul ile aile arasında bütünleşmeyi gerçekleştirmek, veli ve okul arasında iletişimi ve işbirliğini sağlamak eğitim öğretimi geliştirici faaliyetleri desteklemek, maddi olanaklardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak ve okula maddi katkı sağlamak üzere kurulur (www.meb.gov.tr). Okul Aile Birliği işbirliği süreci öğrenciler ve okullar

açısından büyük önem taşımaya rağmen, bu sürecin uygulanmasında bir takım problemler yaşanmaktadır. Yönetmeliğe göre; birliklerin okul müdürlüğünün yapmakta olduğu işlerde, müdürlüğü desteklemesi, okulu güç duruma sokacak kararları vermemesi ve okulun tamamıyla eğitici olan amacına, politika ve çıkarlarına karışmayacağı hükme bağlanmıştır. (Kepenekçi 2003, s:52). 9 Şubat 2012'de yayımlanan yürürlükte olan Okul Aile Birliği Yönetmeliğinde kapsam aşağıdaki şekilde yer almaktadır:

Bu Yönetmelik; eğitim kampüslerinde yer alan okullar dâhil Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okul ve eğitim kurumlarında okul-aile birliklerinin kuruluşu, işleyişi, birlik organlarının oluşturulması, seçim şekilleri, sosyal ve kültürel etkinlikler ile kampanya ve kurslardan sağlanan maddi katkılar, bağışların kabulü, harcanması ve denetlenmesiyle kantin ve benzeri yerlerin işlettilmesi veya işletilmesinden sağlanan gelirlerin dağıtım yerleri, oranları, harcanması ve denetlenmesine dair usul ve esasları kapsar. Okul Aile Birlikleri, Kamu vakıf derneklerine 2004/5072 sayılı kanunla bağış toplama yasağı getirilince; okul aile birlikleri yardım toplama ve kantin işletme konusunda tek yetkili hale gelmiştir.

Eğitim faaliyetlerinin istenilen düzeyde yürütülmesi her şeyden önce yeterli parasal kaynakların artırılması, sağlanması, çeşitli alt kesimler arasında dengeli biçimde bölüştürülmesi ve eldeki kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını zorunlu kılmaktadır (Adem,1993. s.184-185).

Eğitim sisteminin finansmanı, eğitimin tüm boyutlarını etkileyen ve diğer çalışma alanlarıyla iç içe olan bir çabadır. Bu nedenle eğitimin finansmanı, eğitim sektörünün mevcut sorunlarının temel nedenlerinden birisi olduğu gibi, öngörülen hedeflerin gerçekleşme olanaklarını da sınırlayan bir faktördür (XV. M.E.Şurası, 1996,s.401). Kavak (1991)'in "İlköğretimde Kaynak Arayışları" araştırmasında, okullarda her öğretim yılı başında okula kayıt parası veya kayıt sırasında alınan gönüllü bağışlar ile başlayan ve eğitime katkı payı, dergi parası ve kitap parası payı, kıyafet satış bağışı, karne parası v.b. adlar altında tüm öğretim yılı boyunca süren bir para toplama olgusuna tanık olunduğunu, ayrıca konunun her yıl basın-yayın organları aracılığıyla kamuoyunun gündemine gelmesine ve tartışılmasına karşın, 10-15 yıldan bu yana çözüm bulunamadığını belirtmiştir.

Eğitim finansmanının büyük bir bölümü devletçe karşılandığı için ayrılan payın yeterli olmaması, eğitimde parasal güçlüklerle karşılaşılmasına yol açmıştır. Eğitim finansmanında karşılaşılan sorunlar ayrıca bireylerin eğitim hakkına erişemediğinin bir göstergesidir. Kısıtlı eğitim finansmanı sonucunda, eğitim kurumları istenilen nitelikte eğitim hizmeti sunamamaktadır.

İlköğretim okullarının amaçlarını gerçekleştirebilmeleri, bugün ve gelecekteki faaliyetlerini sürekli olarak başarılı bir şekilde yürütebilmeleri, gereksinim duydukları fonları sağlamalarına bağlıdır. Bu da finans işlevinin okulun diğer işlevleri içindeki önemini göstermektedir. (Yaman, 2001,s.11) Ancak uygulamada farklı durumlar gözlenmektedir. İlköğretim düzeyine daha çok ağırlık vermesi gereken devletin, giderek katkısını sadece öğretmen ücretleri, okul binası ve ek tesis yapımı ile büyük bakım ve onarımlarla sınırlandırma eğiliminde olduğu görülmektedir (Kavak, Ekinci ve Gökçe, 1997,s.74). Bunların dışındaki giderlerin büyük çoğunluğu öğrenci velilerine yüklenmektedir. Devlet okullarında parasız öğrenim görme hakkı olan öğrencilerden toplanan paralar MEB bütçesinin yaklaşık 2,5 katı bir büyüklüğe sahiptir (Keskin ve Demirci, 2003, s.50).

Pek çok ülkede ilköğretim öğrencilerinin ulaşım, kitap, eğitim araç-gereci vb giderleri de kamu tarafından finanse edilirken, bazı ülke uygulamalarında yerel toplum ve ailelerin eğitime katkıları beklenmektedir (Arslan, 2000,s.3). Türkiye'nin ulusal gelirinden eğitim işlerine ayırabildiği para, gelişmiş ülkelere göre çok azdır. Bu yüzden eğitimde para kıttır. Bu kıt kaynaklarla eğitimi yönetmek yöneticinin çok becerikli olmasını gerektirir (Başaran, 1994, s.157).Yoğun göçün etkisiyle, Antalya, İstanbul, Ankara ve İzmir gibi metropoliten kentlerde ortaya çıkan eğitim talebinin karşılanmasındaki güçlükler nedeniyle, Millî Eğitim Bakanlığı, ilköğretim okulu yöneticileri ve Okul Aile Birlikleri okulların kaynak sorununu aşmaya yönelik girişimler yürütmektedir.

Okul-Aile Birliği Yönetmeliği'nin amacı, Okul-Aile Birliklerinin kuruluşu, işleyişi, görevi, yetki ve sorumluluklarının usul ve esaslarını düzenlemektir. Yönetmelikte Okul-Aile Birliği oluşturulması, işleyişi, etkinlikleri, sağladıkları maddi kaynaklar, bağışların kabulü, harcanması, işletme, kira yetkileri, harcama ve denetlemeye ilişkin kurallar belirtilmiştir. Okul Aile Birlikleri; okul müdürü, müdür yardımcısı, öğretmen kurulunda seçilen bir öğretmen ve dört veli olmak üzere yedi kişiden oluşturulmaktadır (Millî Eğitim Bakanlığı Okul-Aile Birliği Yönetmeliği

31.05.2005 tarih ve 25831 sayılı Resmi Gazete). Yönetmeliğin içeriğinin finans ağırlıklı olduğu, diğer boyutların fazla geliştirilmediği yine yönetmeliğe yönelik eleştirilerdendir. Ancak mevcut uygulama ve işleyişin nasıl olduğu, hangi sonuçlara yol açtığı sorunların ve yararların neler olduğunun alanda yapılan araştırma ve ilgili yöneticilerin, Okul Aile Birliği üyelerinin görüşleriyle saptanması konunun anlaşılmasına katkı sağlayacaktır.

Bu bilgiler ışığında Okul-Aile Birliklerinin işleyişleri, etkinlikleri ve parasal sorunlarına ilişkin derinlemesine verilere ulaşabilmek için nitel bir araştırmanın yapılmasının yararlı olacağı düşünülmüştür. Bu amaçla, nitel bir bakış açısıyla okul müdürleri, aile birliği başkanlarının görüşlerinin alınması yoluna gidilmiştir.

Problem Cümlesi

Okul Aile Birliklerinin işleyişleri, etkinlikleri ve sorunlarının çözümüne ilişkin yöneticilerin, Okul Aile Birliği üyelerinin görüşleri nelerdir?

Alt Problemler

Okul Aile Birliklerinin işleyişleri, etkinlikleri ve sorunlarının çözümüne ilişkin;

- İlköğretim okulu müdürlerinin görüş ve önerileri nelerdir?
- İlköğretim okulu Okul Aile Birliği başkanlarının görüş ve önerileri nelerdir?

Sınırlılıklar

Bu araştırmanın sınırlılıkları şunlardır:

Araştırma; Bu araştırma, 2011-2012 eğitim öğretim yılında Antalya'nın merkez ilçelerinden Muratpaşa, Konyaaltı, Kepez'de görev yapan, 9 okul müdürü, 9 okul aile birliği başkanlarının mülakat sorularına verdikleri cevapları kapsamaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Okul Aile Birliklerinin işlevini hangi düzeyde gerçekleştirebildiklerini belirlemektir. Böylece eğitim sistemimizin daha etkin ve verimli olabilmesi için, Okul Aile Birliklerinin yeni bir yapılanma ile okulun sorunlarına çözüm olabilecek yeni bir model oluşturma yolunda kaynak teşkil edebileceği düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

İlköğretimde Okul Aile Birliklerinin işleyişleri, etkinlikleri ve sorunlarının çözümüne ilişkin yöneticilerin görüşlerini ortaya koymak için yapılan bu araştırma, tarama modelinde nitel bir çalışmadır. Bu çalışmada veriler görüşme tekniği ile toplanmıştır. Görüşme tekniği, değişik şekillerde uygulanabilmektedir. En yaygın şekilde sınıflandırılan görüşme teknikleri, yapılandırılmış görüşme, yarı yapılandırılmış görüşme ve yapılandırılmamış görüşmedir (Karasar, 2005). Bu araştırmanın verileri görüşme türlerinden yarı yapılandırılmış görüşme ile toplanmıştır. Bu çalışmada, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni kullanılmış, yarı yapılandırılmış görüşme ve doküman incelemesi teknikleri kullanılarak veriler elde edilmiştir. Araştırmanın güvenilirliğini arttırmak için görüşme formları uzman görüşüne sunulmuş, ön uygulama gerçekleştirilmiş, gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra asıl görüşmeler yapılmıştır.

Çalışma Grubu

Bu çalışmada probleme taraf olabilecek kişilerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmak amaçlandığından amaçlı örnekleme çeşitlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Bu nedenle bu çalışmada Muratpaşa, Konyaaltı, Kepez ilçelerinde bulunan alt, orta ve üst sosyo-ekonomik düzeye sahip her ilçeden üçer okul ve bu okullarda görevli okul müdürü ve bu okulların Okul Aile Birliği başkanları ayrıca ilçelerinde aile birliklerinden sorumlu şube müdürü ve şeflerle görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Görüşme formlarında yer alan sorular şunlardır:

- Okul Aile Birliğinin çalışmalarını finanse edebilmek için hangi tür kaynakların kullanımına öncelik verilmektedir?
- Okulun finansman kaynaklarını karşılamada karşılaştığı güçlükler nelerdir?

3. Sizce eğitim harcamaları kimler tarafından karşılanmalıdır?
4. Sizce okul Aile Birliğinin çalışma ve görev alanlarında en temel sorun olarak gördüğünüz ve acil olarak çözülmesi gereken sorun nedir?
5. Bir Okul Aile Birliği modeli önerecek olsanız nasıl bir model önerirdiniz?

Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Araştırmada verilerin toplanmasında, standartlaştırılmış görüşme türü kullanılmış, araştırmanın başlangıcında, pilot deneme yapılmadan önce, görüşmelerde kullanılacağı belirlenen görüşme soruları belirlenmiştir.

Veri Toplama Araçlarının Uygulanması ve Toplanması

Araştırmada, veri toplama aracı olarak kullanılan bilgi toplama aracı, uygulamaya katılan eğitim denetçisi, şube müdürü, şef, eğitim yöneticisi, Okul Aile Birliği Başkanına hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış sayı kadar çoğaltılıp araştırma örneğine alınan kişilere dağıtılarak görüşme yapılmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Araştırmanın verilerinin çözümlemesinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırmacı, görüşmeler tamamlandıktan sonra her bir görüşmenin öncesinde hazırlanmış olan görüşme döküm formuna uygun olarak verilerin dökümünü yapmıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırma kapsamında kendileriyle görüşülen okul müdürlerinin görüşme sorularına verdikleri yanıtlardan elde edilen bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

1.Alt Problem: Okul Aile Birliklerinin işleyişleri, etkinlikleri ve sorunlarının çözümüne ilişkin ilköğretim okulu müdürlerinin görüş ve önerileri nelerdir?

Tablo 1.1: Okul Aile Birliğinin çalışmalarını finanse edebilmek için hangi tür kaynakların kullanımına öncelik verilmektedir?

Ortak Görüşler	f
1. Okulların bünyelerindeki kantinlerden elde ettikleri kira bedelleri, servis kira bedelleri	3
2. Velilerden bağış toplama	2
3.Sosyal Etkinlikler(Kermes, piknik vb)	2
4.Hayırseverler	1
Farklı Görüşler	
1.Reklam veren destekleyici firmalardan	1
Toplam Görüş sayısı	9

Tablo 1.1'de görüldüğü gibi müdürler; *Okul Aile Birliğinin çalışmalarını finanse edebilmek için hangi tür kaynakların kullanımına öncelik verilmektedir?* Sorusuna öncelik sırasına göre aşağıdaki şekilde yanıt vermişlerdir: Bu soruya müdürlerin 3'ü okulların bünyelerindeki kantinlerden elde ettikleri kira bedelleri, servis kira bedelleri, 2'si, velilerin yapmış olduğu bağışlar, 2'si, sosyal etkinlikler (kermes, piknik vb),1'i hayırseverlerin yapmış olduğu bağışlardan biçiminde yanıt vermişlerdir. Farklı görüş olarak; 1 'i reklam veren destekleyici firmalardan, biçiminde yanıt vermiştir. Yapılan görüşmelerde bir okul yöneticisi, kaynak sağlama boyutuna ilişkin olarak, görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: "*Okul Aile Birliği çalışmalarını finanse etmekte zorlanıyoruz. Öncelikle okul kantinimizin kira geliri alıyoruz. Ama onunla da koca okulu döndürmek çok zor. Velilerimizin bağışlarla yaptıkları destekte az miktarda katkı sağlıyor*" derken; bir başka okul yöneticisi; "*Veli bağışları okul giderlerinin neredeyse tamamını karşılıyor. Veliler bağış konusunda pek istekli değildir. Ancak; okulumuzun bulunduğu çevresel konumu, velilerin eğitim düzeyleri ve öğretmenlerimizin katkısı nedeniyle bağış sağlanabiliyor. Veliler özellikle sınıf ihtiyaçlarına daha çok duyarlılar.*" biçiminde görüş belirtmişlerdir. Bir başka okul yöneticisi; "*Okulun giderlerine personel maaşları, internet ve telefon ücreti dışında devletin katkısı yoktur.*"

Okulun temizlik giderlerini ve diğer ihtiyaçlarını velilerin bağışlarından yapılan etkinliklerden ve kantin kirası ile karşılıyor.’ biçiminde görüş belirtmişlerdir. Bir başka okul yöneticisi “Okulumuza maddi kaynağı OAB kanalı ile velilerden gelen bağışlardan, kantin kirası, geleneksel pilav günü ve sosyal faaliyetlerden sağlıyoruz. Milli Eğitim Bakanlığı’nın sene başlarında yaptığı açıklamalar bağış toplamamızı olumsuz etkiliyor. Zaten veli okula maddi olarak katkı sağlamada duyarlı ve istekli değil. Bir de açıklamalar yapılırca tamamen olumsuz etkileniyorlar. Veli de şöyle bir olgu uyanıyor, bakanlık her ihtiyacı karşılıyor bir de biz den para istiyorlar.” biçiminde görüş belirtmiştir.

Tablo 1.2: Okulun finansman kaynaklarını karşılamada karşılaştığı güçlükler nelerdir?

Ortak Görüşler	f
1.Okullara bakanlıktan ya da herhangi kurumdan ödenek verilmemesi, buna karşılık toplum tarafından MEB’nın okulların tüm ihtiyaçlarını karşıladığı düşüncesi	3
2. Üst düzey yöneticilerin görsel ve basılı yayındaki açıklamaları	1
3.Okulun bulunduğu çevrenin sosyo- kültürel düzeyi	2
4. Kayıt döneminde para alınamaması ve velilerin diğer zamanlarda okula uğramaması	1
Farklı Görüşler	
1.Personel arasındaki düşünce ayrılıkları	1
2. Kantin sözleşmelerinin sürelerinin bakanlık tarafından uzatılması	1
Toplam Görüş Sayısı	9

Tablo 1.2’de görüldüğü gibi yapılan görüşmelerde bir okul yöneticisi, kaynak sağlama boyutuna ilişkin olarak, görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: “ En büyük güçlük ilköğretimin zorunlu olmasına rağmen herhangi bir ödenek gönderilmemesidir. Ama veliler zannediyorlar ki bakanlık okulların tüm ihtiyaçlarını karşılıyor. Oysa elektrik, su, internet, telefon ve öğretmen maaşları dışında hiçbir ödenek bakanlıktan almıyoruz. Okullarda yeterli hizmetli yok. Hizmet alım yoluyla bu ihtiyacımızı karşılıyor. Bu da okulun velileri duyarlıysa destek verirse onların yaptıkları bağışlarla gerçekleşebiliyor”biçiminde görüş belirtirken, bir başka okul müdürü “Velilerin çoğu zaten bağış vermek istemiyor.” biçiminde görüş belirtmişlerdir. Farklı görüş olarak “ Personel arasında düşünce ayrılıkları da var. Bazıları ilköğretim zorunlu ve ücretsiz olduğu için velilerin katkı yapmalarını desteklemiyor. Bu da bazıları katkı yaparken bazılarının yapmaması huzursuzluklara neden oluyor. Bir başka farklı görüşte “Kantini olan okullar şanslı. Ama bakanlık her yıl sözleşmeleri uzatıyor. Çok cüzi bir artış oluyor. Tabii kiralarda kuşa dönüyor.” biçiminde görüş belirtmiştir.

Tablo 1. 3: Sizce eğitim harcamaları kimler tarafından karşılanmalıdır?

Ortak Görüşler	f
1.Milli Eğitim Bakanlığı	4
2. Yerel Yönetimler	2
3.İl Özel İdareleri	1
4. Vakıflar ve dernekler, gönüllüler, hayırseverler, sivil toplum örgütleri	1
Farklı Görüşler	
1.Öğrenci velileri	1
Toplam Görüş Sayısı	9

Tablo 1.3’de görüldüğü gibi müdürler; ‘Sizce eğitim harcamaları kimler tarafından karşılanmalıdır?’ sorusuna, öncelik sırasına göre aşağıdaki şekilde yanıt vermişlerdir. Bu soruya müdürlerin 4’ü MEB tarafından her okula öğrenci sayısı ve okulun fiziki şartları göz önüne alınarak ödenek gönderilmesi, 2’si, yerel yönetimler tarafından karşılanması gerektiğini, 1’i, il özel idarelerinden karşılanmasına, 1’i, vakıflar ve dernekler, gönüllüler, hayırseverler, sivil toplum örgütlerince karşılanması biçiminde yanıt vermişlerdir. Farklı görüş olarak; 1 kişi

öğrenci velileri biçiminde yanıt verilmiştir. Sizce eğitim harcamaları kimler tarafından karşılanmalıdır? Sorusuna yapılan görüşmelerde bir okul yöneticisi, görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: “Anayasanın 42. Maddesinde Kimse eğitim ve öğretim hakkından yoksun bırakılamaz. İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır.” diyor ve velilerden para alınmaması lazım. Ama buna karşın devlet okullarının tüm ihtiyaçlarını karşılaması gereklidir.” biçiminde görüş belirtmiştir. Bir başka okul müdürü “Bu konuda aslında yerel yönetimler okulları destekleyebilirler.. Belediyeler eğer okulların temizlik, boya badana işlerinde yardımcı olsalar sorunun büyük bir bölümü hallolmuş olur.” diyerek düşüncesini belirtmiştir. Bir başka okul müdürü de “Çeşitli yardımsever vakıf ve dernekler kurularak okulların ihtiyaçları karşılanabilir.” diye düşüncesini belirtmiştir.

Tablo 1.4: Sizce Okul Aile Birliğinin çalışma ve görev alanlarında en temel sorun olarak gördüğünüz ve acil olarak çözülmesi gereken sorun nedir?

Ortak Görüşler	f
1.Devletin Okul Aile Birliğine maddi destek sağlamaması	3
2. Okul Aile Birliğinin asıl görevinin maddi kaynak sağlama olarak algılanması	2
3. Gönüllü ve okula zaman ayırayabilecek veli bulmada sorunlar yaşanması	1
4.Velilerin Okul Aile Birliği toplantılarına katılmayışi ve güven sorunu olması	1
5. Velilerin Okul Aile Birliğinin işlerini yerine getirecek beceriye ve bilgiye sahip olmamaları	1
Farklı Görüşler	
1. Okul Aile Birliği üyelerinin herhangi bir ücret almaması	1
Toplam Görüş Sayısı	9

Tablo 1.4’de görüldüğü gibi müdürler; ‘Sizce Okul Aile Birliğinin çalışma ve görev alanlarında en temel sorun olarak gördüğünüz ve acil olarak çözülmesi gereken sorun nedir?’ sorusuna öncelik sırasına göre aşağıdaki şekilde yanıt vermişlerdir. Bu soruya müdürlerin 3’ü, devletin Okul Aile Birliğine maddi destek sağlamaması. 2’si, Okul Aile Birliğinin asıl görevinin maddi kaynak sağlama olarak algılanması 1’i, gönüllü ve okula zaman ayırayabilecek veli bulmada sorunlar yaşanması 1’i, velilerin Okul Aile Birliği toplantılarına katılmayışi ve güven sorunu olması gerektiğini, 1’i, velilerin Okul Aile Birliğinin işlerini yerine getirecek beceriye ve bilgiye sahip olmamaları biçiminde yanıt verilmiştir. Farklı görüş olarak; 1’i Okul Aile Birliği üyelerinin herhangi bir ücret almaması biçiminde yanıt verilmiştir.

Tablo 1.5 Bir Okul Aile Birliği modeli önerecek olsanız nasıl bir model önerirdiniz? Sizce üyeleri kimlerden oluşur ve görev alanları nasıl olmalıdır?

Ortak Görüşler	f
1.Okul Aile Birliği üyeleri velilerden genel kurulda seçilmelidir	2
2.Okulun bağlı bulunduğu belediyeden ve mahalle muhtarlığından bir üye olmalıdır	1
3. Her zümreden bir veli olmalıdır. Okul Aile Birliği bünyesinde ekipler oluşturulmalıdır, daha çok sayıda veli için içine katılmalıdır.	3
4. Okul ve Aile arasında dayanışma ve iletişimi sağlamalıdır, maddi kaynak sağlamayla uğraşmamalıdır sosyal faaliyetler düzenlemelidir	2
Farklı Görüşler	
1. Gelir getirici faaliyetler yapmalıdır	1
Toplam Görüş Sayısı	9

Tablo 1.5 ’de görüldüğü gibi müdürler; *Bir Okul Aile Birliği modeli önerecek olsanız nasıl bir model önerirdiniz? Sizce üyeleri kimlerden oluşur ve görev alanları nasıl olmalıdır?*

Sorusuna öncelik sırasına göre aşağıdaki şekilde yanıt vermişlerdir. Bu soruya müdürlerin 3'ü her zümreden bir veli olması gerektiğini, Okul Aile Birliği bünyesinde ekipler oluşturulmasını, daha çok sayıda veli için içine katılması gerektiğini, 2'si Okul Aile Birliği üyeleri velilerden genel kurulda seçilmesi gerektiğini, 2'si okul ve aile arasına dayanışmayı ve iletişimi sağlaması gerektiğini, maddi kaynak sağlamayla uğraşmaması gerektiğini, sosyal ve kültürel faaliyetler düzenlemesi gerektiğini, 1'i okulun bağlı bulunduğu belediyeden ve mahalle muhtarlığından bir üye olması gerektiğini belirtmişlerdir. Farklı görüş olarak; 1kişi Okul Aile Birliğinin gelir getirici faaliyetler yapması gerektiğini ona göre düzenlemesi gerektiğini belirtmiştir.

Bir Okul Aile Birliği modeli önercek olsanız nasıl bir model önerirdiniz? Sizce üyeleri kimlerden oluşur ve görev alanları nasıl olmalıdır? Sorusuna yapılan görüşmelerde bir okul yöneticisi, modelin kimlerden oluşacağı ve görev alanlarını ne olacağına ilişkin olarak, görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: “Okul Aile Birliği genel kurulda seçilmeli. Yerel yönetimlerin mutlaka temsilcileri olmalı. Daha çok sayıda veliye görev vermeli. Okulu onların sahiplenmesi sağlanmalıdır” dedi. Bir başka okul müdürü; “Her zümreden bir veli olsun ki zümre veliler arasındaki iletişimi onun sayesinde sağlayabilelim.” diyerek düşüncesini belirtti.

Bir başka okul müdürü de; “Okul Aile Birliği bünyesinde çeşitli ekipler oluşturmalı. Okul aile birliğinin her görev alanı ile ilgili velilerden ekip oluşturup işin içine daha çok veliyi katmalı onlara sorumluluk vermeli. Ekiplere de birer öğretmen üye katmalı.” diyerek düşüncesini belirtmiştir. Diğer okul müdürü; “Okul Aile Birliğinin işlevi kaynak yaratmak olmamalı asıl işini yapmalı.” dedi.

2.Alt Problem: Okul Aile Birliklerinin işleyişleri, etkinlikleri ve sorunlarının çözümüne ilişkin ilköğretim okulu Okul Aile Birliği Başkanlarının görüş ve önerileri nelerdir?

Tablo 2.1: Okul Aile Birliğinin çalışmalarını finanse edebilmek için hangi tür kaynakların kullanımına öncelik verilmektedir?

Ortak Görüşler	f
1.Veliler toplanan bağışlar	4
2. Kantin vb kapalı alanların gelirlerinden	2
3.Kermes, çay, okul gecesi ve benzeri sosyal faaliyetlerden	2
4.Yetiştirme kurslarından	1
Farklı Görüşler	0
Toplam Görüş Sayısı	9

Tablo 2.1 'de görüldüğü gibi Okul Aile Birliği başkanları, “Okul Aile Birliğinin çalışmalarını finanse edebilmek için hangi tür kaynakların kullanımına öncelik verilmektedir?” sorusuna öncelik sırasına göre aşağıdaki şekilde öncelik vermişlerdir. Bu soruya okul aile birliği başkanlarının 4'ü velilerden toplanan bağışlardan, 2'si kantin vb kapalı alanların gelirlerinden, 2'si kermes, çay, okul gecesi ve benzeri sosyal faaliyetlerden, 1'i yetiştirme kurslarından biçiminde yanıt verilmiştir. Yapılan görüşmelerde bir okul aile birliği başkanı, kaynak sağlama boyutuna ilişkin olarak, görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: “Okulumuzda kadrolu hizmetli yok velilerin yapmış olduğu bağışlar olmasa temizlik çok büyük sorun olur. Bağış toplamada da sorunlar yaşıyoruz. Bazı velilerle tartışıyoruz. Katkı yapmak istemiyorlar. İlköğretim zorunlu devlet karşılusun diyorlar.” diyerek düşüncesini belirtti. Bir başka Okul Aile Birliği Başkanı; “İyi ki okulumuza ait kantinimiz var. O da olmasa işimiz Allaha kalmış. Tam olarak ihtiyaçlarımızı karşılayamıyoruz ama en azından kantinden gelen parayla bir hizmetli ayarladık. Ona temizletmeye çalışıyoruz.” dedi. Bir başka Okul Aile Birliği Başkanı da ; “Artık ayda bir kermes yapmaya başladık. Ne yapalım okulumuzun ihtiyacı var.” diyerek düşüncesini belirtti. Bir başka Okul Aile Birliği Başkanı; “Gösterime gelen dolaşıcı tiyatrolarla anlaşıp bir miktarını birliğe bırakmaları karşılığında tiyatro gösterileri yaptırıyoruz. Böylece gelir elde etmeye çalışıyoruz. Ne yapalım okulun ihtiyaçlarını nasıl karşılayacağımızı neler yapacağımızı düşünmekten yorulduk artık.” dedi.

Tablo 2. 2: Okulun finansman kaynaklarını karşılamada karşılaştığı güçlükler nelerdir?

Ortak Görüşler	f
1.MEB tarafından okullara ödenek ayrılmaması	3
2. Velilerin duyarsızlığı	2
3.Üst yöneticilerin açıklamaları	2
4. Okulun bulunduğu çevrenin sosyo kültürel düzeyi	1
Farklı Görüşler	
Okul yönetimi, öğretmenler ve okul aile birliği yönetiminin uyumlu çalışmaması	1
Toplam Görüş Sayısı	9

Tablo 2. 2 'de görüldüğü gibi Okul Aile Birliği Başkanları, "Okulun finansman kaynaklarını karşılamada karşılaştığı güçlükler nelerdir?" sorusuna öncelik sırasına göre aşağıdaki şekilde öncelik vermişlerdir. Bu soruya Okul Aile Birliği Başkanlarının 3'ü MEB tarafından okullara ödenek ayrılmamasını, 2'si velilerin duyarsızlığını, 2'si üst yöneticilerin açıklamalarını, 1'i okulun bulunduğu çevrenin sosyo -kültürel düzeyini güçlük olarak görmektedir. Farklı Görüş olarak; 1'i okul yönetimi, öğretmenler ve okul aile birliği yönetiminin uyumlu çalışmamasını karşılaştıkları güçlükler olarak belirtmiştir.

Tablo 2. 3: Sizce eğitim harcamaları kimler tarafından karşılanmalıdır?

Ortak Görüşler	f
1.Milli Eğitim bakanlığınca	3
2.Belediyelerce	1
3.İl Özel İdarelerince	1
4. Kapalı alanlardan ,kantin vb. elde edilen kira bedellerinden	1
5.Sosyal etkinliklerden(Kermes vb.)	1
6. Hayırseverlerden , sivil toplum örgütleri, vakıflar, derneklerden	1
Farklı Görüşler	
1.Eğitim harcamaları velilerden tarafından karşılanmalıdır.	1
Toplam Görüş Sayısı	9

Tablo 2. 3 'te görüldüğü gibi müdürler, "Sizce eğitim harcamaları kimler tarafından karşılanmalıdır?" sorusuna öncelik sırasına göre aşağıdaki şekilde öncelik vermişlerdir. Bu soruya Okul Aile Birliği Başkanlarının 3'ü Milli Eğitim Bakanlığınca, 1'i Belediyelerce , 1'i İl Özel İdarelerince, 1'i kapalı alanlardan ,kantin vb. elde edilen kira bedellerinden, 1'i sosyal etkinliklerden(Kermes vb.) 1'i de hayırseverlerden, sivil toplum örgütleri, vakıflar, derneklerden şeklinde cevap vermişlerdir. Farklı görüş olarak, 1'i de eğitim harcamalarının velilerden tarafından karşılanması gerektiği biçiminde yanıt verilmiştir.

Tablo 2. 4: Sizce Okul Aile Birliğinin çalışma ve görev alanlarında en temel sorun olarak gördüğünüz ve acil olarak çözülmesi gereken sorun nedir?

Ortak Görüşler	f
1.Okulların parasal sıkıntıları, MEB' nın okullara ödenek ayırmaması	3
2.Hizmetli ve memur eksikliği	2
2.Velilerin aile birlikleri ve okulun işleyişleri hakkında yeterli bilgiye sahip olmamaları	1
3. OAB 'ne gönüllü veli bulmada yaşanan sıkıntılar	1
4. MEB' nın bağış konusundaki tutumu	1
5.Velilerden bağış toplanması	1
Farklı Görüşler	0
Toplam Görüş Sayısı	9

Tablo 2. 4'de görüldüğü gibi Okul Aile Birliği Başkanları, *Sizce Okul Aile Birliğinin çalışma ve görev alanlarında en temel sorun olarak gördüğünüz ve acil olarak çözülmesi gereken sorun nedir?* sorusuna öncelik sırasına göre aşağıdaki şekilde öncelik vermişlerdir. Bu soruya Okul Aile Birliği Başkanlarının 3'ü okulların parasal sıkıntıları, 2'si hizmetli ve memur eksikliğini, 1'i OAB 'ne gönüllü veli bulmada yaşanan sıkıntıları, 1'i velilerin aile birlikleri ve okulun işleyişleri hakkında yeterli bilgiye sahip olmamalarını, 1'i ise MEB' nın bağış konusundaki tutumunu, 1'i de velilerden bağış toplanmasını acil olarak çözülmesi gereken sorun olarak görmektedir.

Bu soruya yapılan görüşmelerde Okul Aile Birliği Başkanları, en temel sorun olarak, görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir: *"En büyük sorun tabii ki ekonomiktir. Okullar temel ihtiyaçlarını temizlik, kırtasiye vb bunların önce devlet tarafından karşılanması gerekli diye düşünüyorum. Devlet kitap ve tablet veriyor. Tabii ki güzel bir şey ama okullarda hizmetli yokken resmi yazılarda kullanılan kâğıdı bile veli bağışlarından karşılanırken bu biraz lüks diye düşünüyorum."* diyerek düşüncesini belirtti. Bir başka Okul Aile Birliği Başkanı; *"Kimse görev almak istemiyor. Çünkü çoğu zamanını okulda geçirmen gerekiyor. Ben bile bazen zorlanıyorum. Hatta bazen eşimin bile bana kızdığı oluyor"* dedi. Bir başka Okul Aile Birliği Başkanı; *"Bakanlığın açıklamalarını da büyük bir sorun olarak görüyorum. Hem ödenek gönderme hem de bağış alma diye açıklama yap. Anlamak zor."* demiştir. Diğer Okul Aile Birliği Başkanı ise; *"Bence yönetmelik yeniden düzenlenmeli, bağış almayı tamamen ortadan kaldıracaksın ya da belirli bir miktar belirleyip yönetmeliğe koyacaksınız"* diyerek düşüncelerini belirtti. Farklı görüş olarak; *"Okul Aile Birliği 'nin velilerden bağış alması en temel sorundur. Bu sorun bir an önce çözülmelidir."* diyerek görüşünü belirtmiştir.

Tablo 2. 5: Bir Okul Aile Birliği modeli önerecek olsanız nasıl bir model önerirdiniz?

Ortak Görüşler	f
1.Okul Aile Birliğine gönülden çalışmak isteyen her sınıfı temsil edecek kadar velinin seçilmesi	1
2.Okul Aile Birliği doğal üyeliğine belediye temsilcisi ve muhtar temsilcisinin olması	1
3. Okul yönetiminden okul müdürü,1 müdür yardımcısı, rehber öğretmen,1 sınıf, 1brans, 1 anasınıflı öğretmeni	1
4.Hayırseverler	1
5.Okul Aile Birliğinin finansal konularla ilgilenmemesi	3
6.Okul ile veli arasında iletişimi sağlayan, eğitim öğretimin geliştirilmesine katkıda bulunan, sosyal kültürel faaliyetler düzenleyen bir Okul Aile Birliğinin oluşturulması	2
Farklı Görüşler	0
Toplam Görüş Sayısı	9

Okul Aile Birliği Başkanları, *'Bir Okul Aile Birliği modeli önerecek olsanız nasıl bir model önerirdiniz? Sizce üyeleri kimlerden oluşur ve görev alanları nasıl olmalıdır?'* sorusuna öncelik sırasına göre aşağıdaki şekilde öncelik vermişlerdir. Bu soruya Okul Aile Birliği Başkanlarının 3'ü Okul Aile Birliğinin finansal konularla

ilgilenmemesini,2'si Okul ile veli arasında iletişimi sağlayan, eğitim öğretimin geliştirilmesine katkıda bulunan, sosyal kültürel faaliyetler düzenleyen bir Okul Aile Birliğinin oluşturulmasını, 1'i Okul Aile Birliğine gönülden çalışmak isteyen her sınıfı temsil edecek kadar velinin seçilmesini, 1'i Okul Aile Birliği doğal üyeliğine belediye temsilcisi ve muhtar temsilcisinin olmasını,1'i Okul yönetiminden okul müdürü,1 müdür yardımcısı, rehber öğretmen,1 sınıf, 1branş, 1 anasınıfı öğretmeni olmasını,1' i de hayırseverler biçiminde yanıt vermişlerdir.

Bir Okul Aile Birliği modeli önerecek olsanız nasıl bir model önerirdiniz? Sizce üyeleri kimlerden oluşur ve görev alanları nasıl olmalıdır? Sorusuna yapılan görüşmelerde bir Okul Aile Birliği başkanı, modelin kimlerden oluşacağı ve görev alanlarını ne olacağına ilişkin olarak, görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: “ (...) Kanaatimce her sınıf düzeyinde veli temsil edilmeli. Böylece birliğin faaliyetleri, çalışmaları velilere daha rahat ulaştırılabilir.” diyerek düşüncelerini belirtti. Bir başka Aile Birliği Başkanı ; “Mutlaka yerel yönetimden temsilciler olmalı encümen, belediye temsilcisi muhtar ya da azası onların desteği olursa bazı sorunlar daha kolay çözülebilir.” dedi.

Bir başka Aile Birliği Başkanı da ;“Okulda idareyi temsilen ve öğretmenleri temsilen temsilciler olmalı. Sınıf velileri üzerinde öğretmenler çok etkililer.”diyerek düşüncelerini belirtti. Bir başka Okul Aile Birliği Başkanı; “Hayırsever mutlaka olmalı. Onların desteğine ihtiyacımız var.”Farklı görüş olaraktan bir başka Okul Aile Birliği Başkanı; “Okul Aile Birliği finans işine bakmayan bir Okul Aile Birliği modeli oluşturulmalıdır. Daha çok sayıda veliyi görevlendirilmeli ekipler oluşturulmalı onlar oluşturulacak görev alanlarına göre çalışmalara katılmalıdır.”diyerek düşüncesini belirtmişlerdir.

ÖNERİLER

Araştırma bulguları doğrultusunda, uygulamaya ve ileri araştırmalara yönelik şu önerilerde bulunulabilir:

- 1.Araştırmada Okul Aile Birliğinin sağladığı finansman kaynakları yeterli bulunmamıştır. Bu bakımdan devletin sosyal devlet anlayışı gereği okullara daha fazla kaynak aktarmalıdır. Böylelikle Okul Aile Birlikleri, yalnızca para toplayan, finansman kaynağı yaratmaya çalışan gruplar olarak görülmeyecektir.
2. Araştırma bulgularında devlet katkısının yanında ilköğretimin ihtiyaçlarının yerel yönetimlerce karşılanmasına yönelik görüşler belirgin olduğundan, ihtiyaçlarının yerel yönetimlerce karşılanmasına yönelik yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
3. Okul Aile Birliği çalışmalarına ne kadar fazla kişinin katılımı sağlanırsa, o oranda çevrenin Okul Aile Birliği çalışmalarına yaklaşımı olumlu olacaktır.
4. Okul Aile Birliği yönetmeliği geliştirilerek, finansman bulmaya yönelik yoğunlaşmış niteliği değiştirilip, eğitim öğretimin niteliğini geliştirecek düzenlemelere yer verilmesi daha yararlı olacaktır.
5. Devletin aslı görevini yüklenerek eğitim finansmanını kesintisiz üstlenmesi, eğitime yapılabilecek yerel müdahaleleri ve politik beklentilerin boşa çıkaracaktır.
6. Okulun her türlü eğitim ve sosyal olanaklarından velilerin de yararlanabilmesi için uygun koşullar hazırlanmalıdır.
7. Kantin gelirlerinin tamamı okula bırakılmalıdır.
8. Okulların hizmetli, güvenlik vb. alanlarda yeterli personel ihtiyacının devlet bütçesinden karşılanmalıdır.
9. İlköğretim öğrenci potansiyeli göz önünde bulundurularak öğrenci sayısı kadar okullara Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden ödenek ayrılmalıdır.
- 10.Okul Aile Birlikleri mutlaka işlevsel hale getirilerek, çeşitli alanlarda veli ekipleri oluşturulmalı, işbirliğinin sağlanmasında velilere planlama ve organizasyon sorumluluğu verilmelidir.

Not: Bu çalışma 25-27 Nisan 2013 tarihlerinde Antalya’da 28 Ülkenin katılımıyla düzenlenen “ International Conference on New Trends in Education – ICONTE – 2013 ”da sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

Aslan, B., (1984), Ankara Merkez İlçelerinde Temel Eğitim Birinci Kademe Düzeyinde Okul-Aile İlişkileri, Ankara, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi.

Başaran, İbrahim Ethem (1994), Türkiye Eğitim Sistemi, Ankara.

Çelenk, Aktana S. (2003). Okul-Aile İşbirliği ile Okuduğunu Anlama Arasındaki İlişki, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24, 3-39

Doğan, Elife (1995) "Ankara Merkez İlçelerindeki İlköğretim Okullarında Okul-Aile İletişiminin Engelleri" (Yayınlanmamış, Yüksek Lisans Tezi) H.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 11.

Gültekin, M. (2008). Okul Aile ve Çevre İşbirliği. A. Hakan (Ed.). Öğretmenlik meslek bilgisi alanındaki gelişmeler içinde (s.153-179). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi Yayınları.

Karaman Kepenekçi, Y. (2003), Demokratik Okul. Eğitim Araştırmaları, 3(11), 44-53.

Kavak, Y. Ekinci, C. E. & Gökçe, F. (1997), İlköğretimde Kaynak Arayışları, Ankara, Pegem Yayınları.

Keskin, Nuray E.; Aytül G. Demirci (2003), Eğitimde Çürüyüş, KİGEM Özelleştirme Deđerlendirmeleri No.1, Ankara.

Tural Kurul, Nejla. (2002). Eğitim Finansmanı. Ankara: Anı Yayıncılık.